

Sygn. akt III Cz 840/14

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący- SO Danuta Morys - Woźniak (spr.)

Sędziowie: SO Andrzej Dyrda

SSR (del.) Łukasz Malinowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 25 września 2014r.

sprawy w przedmiocie skargi(...) w R. na czynność

komornika

z udziałem E. B. i J. K.

na skutek zażalenia (...) w R.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 31 marca 2014 r., sygn. akt III Rco 63/13

postanawia:

odrzuć zażalenie.

SSR (del.) Łukasz Malinowski SSO Danuta Morys – Woźniak SSO Andrzej Dyrda

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 31 marca 2014r. Sąd Rejonowy w Zabrze oddalił skargę na czynności komornika. W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z treścią ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego przyznawane są na podstawie decyzji administracyjnych z czego okresy świadczeniowe trwają od 1 października do 30 września kolejnego roku kalendarzowego, a komornik, na podstawie takiej decyzji, egzekwuje należności od dłużnika na wskazany w decyzji okres. Po zakończeniu okresu świadczeniowego organ właściwy wierzyciela wydaje decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń. Sąd wskazał, że roszczenie na rzecz (...) od dłużnika podlega egzekucji w trybie administracyjnym. W dalszej części wskazał, że przepisy Kodeksu Postępowania Cywilnego nie przewidują możliwości zaspokojenia jakiegokolwiek wierzyciela czy uczestnika postępowania, jeśli jego roszczenie nie jest stwierdzone tytułem który może być egzekwowane w tym postępowaniu, a który charakter przebiera decyzja administracyjna.

Zażalenie na to postanowienie wniósł (...) w R. zarzucając obrazę przepisów prawa procesowego, a to art. 357 § 2 k.p.c., art. 325 i 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 762⁽²⁾ k.p.c. oraz art. 824 § 1 pkt 1 k.p.c., jak również obrazę przepisu prawa materialnego, a to art. 28 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na tych podstawach wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz uchylenia zarządzenia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrzcu Z. R. z dnia 16 listopada 2013r. (sygn. akt Kmp 54/05) o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w części dotyczącej należności na rzecz Funduszu Alimentacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2013r. poz. 182 z późniejszymi zmianami) zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne - ośrodki pomocy społecznej. Ośrodek pomocy społecznej wykonuje zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 3).

Na mocy wskazanej powyżej ustawy, kierownik ośrodka pomocy społecznej może wytaczać na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne (art. 110 ust. 5), natomiast na podstawie upoważnienia wójta (burmistrza, prezydenta miasta) jest uprawniony do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy (art. 110 ust. 6). Sam ośrodek może jedynie kierować wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6).

Powyższy zakres uprawnień nie zmienia jednak kwalifikacji prawnej ośrodka pomocy społecznej jako gminnej jednostki administracyjnej, które z kolei posiadają status gminnych jednostek budżetowych (Iwona Sierpowska, Komentarz do art. 110 ustawy o pomocy społecznej, Ustawa o pomocy społecznej. Komentarz, Wydawnictwo ABC, 2009).

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013r. poz. 885 z późniejszymi zmianami) jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Przytoczona regulacja prawna stwierdza wprost, że jednostki te nieposiadają osobowości prawnej. W konsekwencji gminne jednostki organizacyjne nie posiadają zdolności sądowej, co z kolei na gruncie art. 64 k.p.c., uniemożliwia występowanie takiego podmiotu w postępowaniu cywilnym.

Pełnomocnictwo udzielone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) kierownikowi jednostki organizacyjnej może stanowić podstawę do reprezentowania gminy w postępowaniu sądowym (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 lutego 1994 r., I ACr 881/93; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., II PZ 62/07). W takiej sytuacji, (...) należy przypisać funkcję *stationis municipii*.

Niezależnie od tego zaznaczyć wypada, że wskazany w zażaleniu prezydent miasta także nie posiada zdolności sądowej. Prezydent miasta może być bowiem reprezentantem gminy lub działać w imieniu Skarbu Państwa jako *statio fisci*. W każdym z tych przypadków działa on jednak w imieniu i na rzecz podmiotów, które reprezentuje i to te podmioty (nie zaś sam prezydent) posiadają zdolność sądową.

Mając na względzie powyższe, wniesienia zażalenia przez Prezydenta Miasta R. nie mogło być skuteczne, skoro ośrodek pomocy społecznej stanowi gminną jednostkę organizacyjną, natomiast Prezydent Miasta w procesie cywilnym występuje jako reprezentant Skarbu Państwa.

W konsekwencji po stronie skarżącego zachodził pierwotny i nieusuwalny brak zdolności sądowej, co skutkowało odrzuceniem zażalenia zgodnie z art. 373 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. bez wzywania do usunięcia braków w zakresie zdolności sądowej albowiem – jak wskazano – braki te nie mogły być usunięte w trybie określonym art. 70 k.p.c.

Z tych względów zażalenie podlegało odrzuceniu w oparciu o art. 373 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

SSR (del.) Łukasz Malinowski SSO Danuta Morys – Woźniak SSO Andrzej Dyrda